

LA TRANSFORMACIÓ A COOPERATIVA

**economia
social**
ateneu cooperatiu
catalunya central

Les cooperatives associen persones físiques o jurídiques amb necessitats o interessos socioeconòmics comuns amb el propòsit de millorar la situació econòmica i social dels seus components i de l'entorn comunitari fent una activitat empresarial de base col·lectiva en què el servei mutu i l'aportació dinerària de tots els membres han de permetre de complir una funció orientada a millorar les relacions humanes i a posar els interessos col·lectius per damunt de tota idea de benefici individual.

PRINCIPIS COOPERATIUS:

Participació voluntària i oberta

Són organitzacions voluntàries i obertes a totes les persones sense discriminació per motius de sexe, raça, situació social, política o religiosa.

Autonomia i independència

Les cooperatives són organitzacions autònomes, gestionades per les persones sòcies que mantenen la llibertat de controlar el seu propi destí.

Gestió democràtica

Les persones sòcies gestionen democràticament les

pròpies organitzacions fixant les polítiques d'actuació i participant en la presa de decisions a través de l'assemblea, on cada persona sòcia té un vot.

Participació econòmica de les persones sòcies

Les persones sòcies contribueixen equitativament al capital de les seves cooperatives i el gestionen de forma democràtica. Dels excedents de la cooperativa, se'n destina una part a reinvertir-los a la pròpia organització, una altra en la formació de les persones sòcies o en projectes d'intercooperació o de difusió del cooperativisme i, la resta de beneficis es distribueixen en funció de la participació a l'activitat cooperativitzada, no en la participació en el capital.

Educació, formació i informació

Les cooperatives proporcionen educació i informació a les persones sòcies i les treballadores perquè puguin contribuir de manera eficaç al desenvolupament de l'organització. Informen el públic de la naturalesa i els beneficis de la cooperativa.

Cooperació entre cooperatives

Les cooperatives serveixen les persones sòcies de la manera més eficaç possible i enforteixen el moviment cooperatiu treballant conjuntament mitjançant estructures locals, nacionals, regionals i internacionals.

Interès per la comunitat

Les cooperatives treballen per aconseguir el desenvolupament sostenible de les seves comunitats i ser responsables amb el seu entorn.

AVANTATGES

Autoregulació i règim horitzontal

En les societats cooperatives la presa de decisions es basa en un model igualitari, tots els socis tenen la mateixa participació en la presa de decisions i, independentment de l'aportació de capital que hagi fet cadascú, cada soci tindrà un vot. Això permet que les relacions entre socis es regeixin per les normes que els mateixos socis han acordat prèviament, garantint per a les cooperatives la capacitat d'autoregular-se.

Ajudes i subvencions

La Generalitat obre cada any dues convocatòries de subvencions per al foment de les empreses cooperatives.

- La primera subvenciona la incorporació de persones sòcies treballadores en una cooperativa, inscrita al registre corresponent i amb activitat o seu social a Catalunya. Cal que siguin persones desocupades o bé persones treballadores vinculades a l'empresa amb contracte de treball fix o temporal.
- La segona subvenciona persones físiques i cooperatives que hagin fet una aportació de capital a la cooperativa de la que en siguin sòcies, sempre que aquesta aportació no sigui retribuïda. L'aportació haurà de respondre a una necessitat de creació, consolidació o de creixement

de l'empresa i que suposi el manteniment o l'increment d'ocupació a l'empresa.

Possibilitat de capitalització

La capitalització o pagament únic de la prestació contributiva d'atur és una mesura per fomentar i facilitar iniciatives d'emprenedoria i d'ocupació autònoma, a través de l'abonament anticipat de la prestació d'atur corresponent i pendent de cobrar a persones que pretenguin incorporar-se de manera estable com a socis treballadors o de treball en cooperatives ja constituïdes o de nova constitució, encara que s'hagi mantingut un vincle contractual previ amb aquestes.

Elecció del règim de la Seguretat Social

Les cooperatives poden triar a quin Règim de la Seguretat Social donen d'alta els socis treballadors o socis de treball: al Règim General de la Seguretat Social o al Règim Especial de Treballadors Autònoms. Això sí, cal que totes les altes es facin al mateix règim.

Suport en acompanyament i formacions

Els Ateneus Cooperatius ofereixen l'acompanyament i assessorament en els processos de transformació de qualsevol tipus d'entitat jurídica en societat cooperativa i donen suport al seu desenvolupament com a entitat d'economia social. Així com també, tant els Ateneus Cooperatius com altres entitats realitzen formacions de caràcter gratuït per la creació, el creixement i la consolidació de les cooperatives.

LA TRANSFORMACIÓ D'ASSOCIACIÓ A COOPERATIVA

La cooperativa esdevé una fórmula adequada per associacions en les que l'activitat econòmica ha adquirit més presència i necessiten adaptar la seva activitat a una altra estructura però alhora volen mantenir els principis, valors i objectius fundacionals.

D'acord amb el Codi Civil de Catalunya, una associació només es podrà transformar en una altra persona jurídica sense ànim de lucre. És el cas de les cooperatives sense ànim de lucre, que, a efectes de concursos públics, de contractació amb ens públics, de beneficis fiscals, de subvencions i, en general, de tota altra mesura de foment que hi sigui aplicable, tenen la mateixa condició que la resta d'entitats sense ànim de lucre.

A les societats cooperatives:

- Es regula millor la presència d'activitat econòmica. Les cooperatives tenen l'objectiu de desenvolupar una activitat econòmica i, per tant, és més fàcil delimitar el grau de responsabilitat de les persones sòcies. Així, la fórmula cooperativa dona més seguretat a l'hora d'efectuar operacions econòmiques i, en conseqüència, més protecció a les sòcies. Disminueix el risc d'afectació al patrimoni

personal de les sòcies ja que es tracta d'una societat de responsabilitat limitada al capital aportat.

- Es defineixen millor els drets i obligacions dels socis. A més dels estatuts on es regula el seu funcionament, es pot definir i aprovar un Reglament de Règim Intern amb les normes de funcionament o organització funcional aportant claredat en la gestió diària.

EXPERIÈNCIES:

MAS LES VINYES, SCCL és un projecte que neix de l'associació que duia a terme la tasca de divulgació i formació en sensibilitat ambiental, canvi de plantejament de l'explotació agroforestal i la transmissió de la permacultura com a eina de disseny. Al cap d'un temps, l'activitat econòmica i les hores invertides en el projecte els va fer sentir que ja eren una empresa. Es van transformar en cooperativa de treball associat i sense ànim de lucre, actualment està formada per cinc sòcies, quatre de les quals son sòcies treballadores i l'entitat segueix mantenint els valors promoguts per l'associació.

ESPAI MUSICAL DE MOIÀ, SCCL és un projecte amb l'objectiu de fer créixer la cultura musical al seu territori, entenent que és un element de cohesió social que hauria de ser accessible per tothom. Es van constituir el 2017 com a associació, en un inici el projecte era un element secundari en les seves respectives vides professionals. Després de dos anys s'han adonat que la part econòmica del projecte ha agafat més pes i han decidit transformar-se en cooperativa integral de treball i consum per continuar amb la seva activitat sense perdre l'essència el projecte inicial.

TRANSFORMACIÓ DE SOCIETAT CIVIL PARTICULAR A COOPERATIVA

Les modificacions fiscals de l'any 2016 van comportar importants canvis en les societats civils particulars (SCP). La nova regulació estableix que aquestes societats, a excepció de les patrimonials, les professionals i les dedicades a activitats, ramaderes, pesqueres i forestals, estan obligades a tributar per l'Impost de Societats i que han de portar la comptabilitat com una societat mercantil, d'acord amb el Codi de Comerç.

Aquest canvi normatiu implica que les SCP deixin de percebre's com una fórmula empresarial senzilla ja que passen a trobar-se al mateix pla que la resta de societats. A més, no deixen de tenir risc patrimonial personal il·limitat, una de les seves dificultats o limitacions. El fet d'haver d'assumir les obligacions fiscals i no reduir les responsabilitats patrimonials fa que es valori la possibilitat de transformar-se en altres tipus societaris que s'adaptin al projecte i que, com a mínim, es limiti el risc patrimonial.

Si la SCP té una base igualitària, és a dir, que totes les persones sòcies hi tenen la mateixa participació, la transformació natural és en cooperativa. La cooperativa és una empresa de propietat conjunta i gestió democràtica en que preval la importància de l'activitat que fan les perso-

nes sòcies per sobre del capital. D'aquesta manera, amb la transformació es manté el seu element personalista a la vegada que la responsabilitat dels socis es limita tant a nivell econòmic com a nivell social i aporta més seguretat en les operacions econòmiques.

EXPERIÈNCIES:

FORN COMA, SCCL és un forn que elabora pans i coques de forma artesanal, amb productes ecològics i de proximitat a Manresa. Després de la modificació de 2016, per protegir el seus patrimonis personals van decidir transformar-se en societat cooperativa perquè és el model que encaixa més amb la seva forma de treballar i amb els valors del seu negoci.

MARCS EL TALLER, SCCL és una botiga de marcs de Manresa que emmarquen tot tipus d'obres, fan marcs a mida treballant amb proveïdors i materials de primera qualitat. Es van constituir com a SCP però, després de la reforma van decidir transformar l'activitat en cooperativa per ser la forma jurídica que s'ajustava més a la seva estructura organitzativa i als seus valors i, perquè és una bona oportunitat pels socis treballadors estar donats d'alta tots dos al règim general de la Seguretat Social.

TRANSFORMACIÓ DE SOCIETAT LIMITADA A COOPERATIVA

Les societats limitades i les cooperatives tenen característiques semblants, però hi ha diferències que poden provocar la conversió. La diferència principal és que les cooperatives basen la seva activitat en les persones i les societats limitades, en el capital.

La transformació pot suposar l'oportunitat d'implicar les persones treballadores en el projecte empresarial, cosa que permet compartir les responsabilitats, dotar l'organització d'un funcionament més participatiu i augmentar la capitalització de l'empresa. A més, així com en les societats limitades el soci administrador ha d'estar donat d'alta al règim d'autònoms (RETA), a les cooperatives les persones sòcies poden triar en quin règim volen cotitzar, o al règim general o al d'autònoms (RETA), però no a ambdós règims alhora. Les cooperatives es regeixen pel principi de lliure adhesió i baixa i per tant resulta més senzilla i econòmica la incorporació o baixa de socis. A més, les cooperatives tenen certs avantatges fiscals en l'Impost de Societats sobretot i poden gaudir d'ajudes i subvencions.

EXPERIÈNCIES:

GIRASOL, SCCL és una cooperativa de treball associat formada per cinc socis treballadors especialitzada en la instal·lació i manteniment de sistemes d'energies renovables com les calderes de biomassa, energia solar tèrmica i plaques fotovoltaïques afavorint així la construcció d'habitatges sostenibles i promovent l'ús de les energies renovables. Es van constituir com a Societat Limitada l'any 2007 però es van adonar que la forma jurídica que encaixava més amb el seu projecte era la cooperativa, per la horitzontalitat en la presa de decisions i per la seva voluntat transformadora i els principis i valors que promouen.

PROCEDIMENT DE TRANSFORMACIÓ EN COOPERATIVA

1. Convocar als socis en Junta o en Assembla general extraordinària per adoptar l'acord de transformació atenent les majories que estableixin els respectius estatuts.

2. L'acord ha de contenir els següents aspectes:

- Balanç de la societat tancat el dia anterior a l'acord i l'informe de l'auditor de comptes sobre el balanç, si s'escau.
- Destitució de la Junta directiva o Consell d'Administració i dels poders vigents.
- Nomenament del Consell Rector de la cooperativa.
- Definició de la participació dels socis: s'han d'assignar participacions socials als socis en funció de la seva aportació:
 - * Aportació econòmica en el moment de la transformació.
 - * Aportació no econòmica que es pot determinar per mitjà del balanç de transformació. Cal

un informe del consell rector que valori l'aportació o bé d'un expert independent.

- o Aprovació dels nous estatuts que regiran la cooperativa. S'haurà de demanar la certificació de denominació social per la cooperativa al Registre de Cooperatives.
 - o En el cas de les societats de capital cal que l'acord expressi si hi ha algun soci o sòcia que vol exercir el seu dret de separació i no vol participar de la nova societat.
3. Elevar a públic l'escriptura de transformació davant del notari amb tota la documentació anterior.
 4. Sol·licitar un certificat del Registre mercantil o del Registre d'associacions on consti que no hi ha cap obstacle per la transformació.
 5. Inscripció de l'escriptura al Registre de cooperatives.
 6. Un cop s'ha inscrit definitivament al Registre de cooperatives, es comunica a l'Agència Tributària i es sol·licita el nou NIF i a la Tresoreria General de la Seguretat Social.

ATENEU COOPERATIU DE LA CATALUNYA CENTRAL

L'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central és un espai de trobada i coordinació que neix amb l'aposta clara d'impulsar l'economia social i cooperativa en aquest territori. Aquest és un dels 14 ateneus cooperatius que s'han creat a Catalunya en el marc del Programa d'Economia Social, els Ateneus Cooperatius i els Projectes Singulares promogut pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. Les set cooperatives que formen part de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central són Frescoop, del Bages; Sambucus i Dies d'agost, d'Osona, L'Arada, del Solsonès; Tres Branques, del Berguedà, i Gedi i Set-C, constituïdes a Barcelona però esteses al territori. També hi figures com a entitats col·laboradores Coop 57 i Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, a més de diferents administracions locals.

ATENEU COOPERATIU DE LA CATALUNYA CENTRAL

L'Ateneu Cooperatiu Catalunya Central és un agent del territori que té per objectiu fomentar una organització del treball i de la vida basats en els valors i principis de l'economia social i cooperativa a través de la dinamització, difusió, formació, acompanyament i treball en xarxa entre agents públics i privats.

Palau Firal. C/ Castelladral, 5-7, 1r
Oficines CEDEM despatx núm. 5. 08243 Manresa
Tf. 935241624
ateneucooperatiucc@gedi.org
www.coopcatcentral.cat

- Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central
- @CoopCatCentral
- @ateneu_coop_catcentral

Amb el suport de:

COÒPOLIS
ATENEU COOPERATIU DE BARCELONA

Promogut per:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies
**Direcció General d'Economia Social,
el Tercer Sector, les Cooperatives
i l'Autoempresa**

Finançat per:

 **MINISTERIO
DE TRABAJO, MIGRACIONES
Y SEGURIDAD SOCIAL**
 **SERVICIO PÚBLICO
DE EMPLEO ESTATAL**